

Avrupa Sosyal ve Tıbbî Yardım Sözleşmesi ve Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 25 . 3 . 1976 - Sayı : 15539)

No.
1973

Kabul tarihi
16 . 3 . 1976

MADDE 1. — 11 Aralık 1953 tarihinde Paris'te imzalanan Avrupa Sosyal ve Tıbbî Yardım Sözleşmesi ve Ek Protokolünün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

AVRUPA SOSYAL VE TIBBÎ YARDIM SÖZLEŞMESİ VE EK PROTOKOLÜ

Bu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi'ne üye hükümetler,

Avrupa Konseyinin amacını üyeleri arasında, özellikle sosyal gelişmelerini kolaylaştırmak maksadıyla, daha sıkı bir işbirliği gerçekleştirmek olduğunu gözönüne alarak,

Bu amaç uyarınca, sosyal ve tıbbî yardım mevzuatlarının birbirlerinin vatandaşlarına eşit olarak uygulanması ilkesini kabul yoluyla sosyal alanda aralarındaki işbirliğini genişletmeye kararlı olarak,

Bu amaçla bir sözleşme akdini arzu ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

BÖLÜM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Sözleşen Taraflardan her biri, ülkesinin bu Sözleşmenin uygulanacağı bölümlerinde kanuna uygun olarak bulunan ve yeterli geçim olanaklarından mahrum olan diğer Sözleşen Tarafların vatandaşlarını, ülkesinin o bölümünde yürürlükte olan mevzuatın öngördüğü sosyal ve tıbbî yardımdan (Bundan böyle «Yardım» olarak adlandırılacaktır) kendi vatandaşları ile eşit şekilde ve aynı koşullar altında yararlandırmayı taahhüt eder.

Madde 2

a) «Yardım», «Vatandaş», «Ülke» ve «Menşe Devleti» terimlerinin, bu Sözleşme bakımından, anlamları aşağıdadır :

i) «Yardım» terimi, Sözleşen Taraflardan birinin ülkesinin herhangi bir bölümünde yürürlükte bulunan mevzuatın öngördüğü harp malulleri ile işgalden zarar görenlere ödenen emekli ödenekleri ve yardımlar hariç, yeterli geçim imkânlarından mahrum kişilere geçim ve bakım olanağı sağlamak amacıyla yapılan her çeşit yardımı ifade eder.

ii) Sözleşen Taraflardan birinin «Vatandaşı» veya «Ülkesi» terimleri, söz konusu Tarafın, diğer Sözleşen Taraflara iletilmek üzere Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yöneltceği beyanda bu terimlere atfetti-

ği anlamı ifade eder. Bununla birlikte, ıskat dışı yollarla bir Devletin vatandaşlığını kaybederek vatansız kalan kişiler, yeni bir uyrukluk kazanıncaya kadar söz konusu Devletin vatandaşı addedilir.

iii) «Menşe Devleti» terimi, bu Anlaşma hükümlerinden yararlanacak kişinin vatandaşı olduğu Devleti ifade eder.

b) Sözleşen Tarafların bu Sözleşmenin uygulanacağı ülkelerinde yürürlükte bulunan yasalar ve yönetmelikler ile Sözleşen Taraflarca ileri sürülen çekinceler I ve II sayılı Eklerde belirtilmiştir.

Madde 3

İlgili kişinin uyruklugu, menşe devleti mevzuatının bu konuya ilişkin hükümleri uyarınca kanıtlanır.

Madde 4

Sözleşen Taraflardan birinin vatandaşına yapılan yardım giderleri, yardımı yapan Sözleşen Tarafca karşılanır.

Madde 5

Sözleşen Taraflar, gerek yardım görene karşı nakdi bir taahhüt altına girmiş üçüncü şahıslardan, gerek ilgilinin bakımını sağlamakla yükümlü kişilerden toplam yardım giderlerinin tahsil edilmesini kolaylaştırmak için, mevzuatları müsaade ettiği ölçüde, karşılıklı olarak tavassutta bulunmayı taahhüt ederler.

BÖLÜM II

VATANA İADE

Madde 6

a) Sözleşen Taraflar, ülkelerinde Kanuna uygun olarak ikâmet eden diğer Sözleşen Tarafların vatandaşlarını, sadece ilgilinin yardıma muhtaç bulunması nedeniyle vatanlarına iade edemezler.

b) Bu Sözleşmede yer alan hiçbir hüküm, yukarıdaki paragrafta belirtilenden başka bir sebeple sınır dışı etme hakkına halel getirmez.

Madde 7

a) Sözleşen Taraflar, aşağıda belirtilen şartlar mevcut ise, bu Sözleşmenin 6 ncı maddesinin (a) paragrafi hükmünü gözönüne almaksızın, diğer Sözleşen Tarafların ülkelerinde mukim vatandaşlarını vatanlarına iade edebilirler.

i) İlgili 55 yaşını doldurmadan söz konusu Sözleşen Taraf ülkesine gelmiş olduğu takdirde en az beş yıldan beri, bu yaştan sonra gelmiş olduğu takdirde en az on yıldan beri o ülkede sürekli olarak ikâmet etmemişse.

ii) Sağlık durumu yolculuğa elverişli ise.

iii) İkâmet ettiği ülkeye kendisini bağlayan sıkı bağlar yoksa.

b) Sözleşen Taraflar vatana iade yoluna büyük bir teenniyle ve insanî sebepler bunu engellemediği takdirde başvurmayı kabul ederler.

c) Sözleşen Taraflar, aynı anlayışla, yardımdan yararlanan bir kimseyi vatana iade ettikleri takdirde, varsa eşinin ve çocuklarının kendisine refakat edebilmeleri için her türlü kolaylığı göstermeyi kabul ederler.

Madde 8

a) 7 nci madde hükümleri uyarınca bir kimseyi iade eden Sözleşen Taraf, bu kimsenin iade edildiği ülkeye sınırlarına kadar iade masraflarını yüklenir.

b) Sözleşen Taraflardan her biri, 7 nci madde hükümleri uyarınca iade olunan vatandaşlarını kabul etmeyi taahhüt eder.

c) Sözleşen Taraflardan her biri, 7 nci madde uyarınca iade olunan kişilerin ülkesinden geçmesine izin vermeyi taahhüt eder.

Madde 9

Yardım gören kişinin vatandaşı olduğunu iddia ettiği Devlet bu iddiayı kabul etmediği takdirde, bununla ilgili delilleri söz konusu kişinin ikâmet ettiği Devlete 30 gün içinde veya, bu süre zarfında imkân bulunamazsa, mümkün olan en kısa zamanda sunmak zorunludur.

Madde 10

a) Vatana iade kararlaştırıldığı takdirde, menşe devletinin diplomatik makamları veya konsoloslukları, mümkünse üç hafta önceden, vatandaşlarının iadesinden haberdar kılınır.

b) Transit ülkenin veya ülkelerin makamları durumdan Menşe Devleti makamları tarafından haberdar edilirler.

c) İade olunan kişilerin teslim edileceği yer ikametgâh Devleti ile menşe devleti yetkili makamları tarafından kararlaştırılır.

BÖLÜM III

İKAMETGÂH

Madde 11

a) Bu Sözleşme bakımından, yabancı uyruklu bir kişinin Sözleşen Taraflardan birinin ülkesinde ikameti, ilgili geçerli bir ikamet müsaadesine ya da söz konusu ülke mevzuatında öngörülen ve ülkede oturmasına izin veren bir başka belgeye sahip bulunduğu sürece kanuna uygun addedilir. İkamet müsaadesinin yenilenmesi yalnız ilgilinin hatasından ileri gelmekte ise, yardımdan yararlanma hakkını etkilemez.

b) Bir erteleme kararı bulunmadığı takdirde, ilgili aleyhine sınır dışı etme kararının alındığı tarihten itibaren ikamet gayri kanuni addedilir.

Madde 12

7 nci maddede yer alan ikamet süresinin başlangıç tarihi her ülkede, aksi kanıtlanmadıkça, idarî inceleme sonucunda elde edilen delillere ya da Ek III'te belirtilen veya her ülkenin mevzuatına göre ikameti kanıtlayan belgelere dayanılarak tespit edilir.

Madde 13

a) İkametin sürekliliği, ikamet edilen ülkede kullanılan bütün ispat vasıtaları ve özellikle, bir mesleki faaliyete dair deliller ya da kira makbuzları ile kanıtlanabilir.

b) i) Sınırdışı edilme veya vatana iade sonucu olmadıkça, üç aydan kısa gaybubet hallerinde ikamet sürekli addedilir,

ii) Altı ay veya daha uzun gaybubetler ikamet sürekliliğini keserler.

iii) Üç ay ile altı ay arasında bir gaybubetin ikamet sürekliliğini kesip kesmediğini tayin etmek için, ilgilinin ikamet ettiği ülkeye geri dönme niyetini ve gaybubeti sırasında bu ülkeyle bağlarını ne ölçüde sürdürdüğünü incelemek gerekir.

iv) İkamet edilen ülke gemilerinde hizmet, ikamet sürekliliğini kesmez. Diğer gemilerdeki hizmetler bu maddenin (i) ilâ (iii) bentlerindeki hükümlere tabidir.

Madde 14

Ağır hastalık hallerindeki tıbbi tedaviler ile kısa süreli tedaviler dışında ilgilinin Ek I'de yer alan hükümlerin uygulanması sonucu kamu makamlarından yardım gördüğü süreler, ikamet süresinin hesaplanmasında gözönüne alınmaz.

BÖLÜM IV

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 15

Sözleşen Tarafların idarî ve diplomatik makamları ile konsoloslukları, bu Sözleşmenin uygulanması için birbirlerine karşılık olarak her türlü yardımı yapacaklardır.

Madde 16

a) Sözleşen Taraflar Ek I ve Ek III'ün muhtevasını etkileyebilecek yasa ve yönetmelik değişikliklerinden Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bilgi vereceklerdir.

b) Sözleşen Taraflardan her biri, Ek I'de yer almayan her yeni yasa veya yönetmeliği Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir. Bu bildiri sırasında Sözleşen Taraf, yeni yasa veya yönetmeliğin diğer Sözleşen Tarafların vatandaşlarına uygulanması konusunda çekinceler ileri sürebilir.

c) Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, (a) ve (b) paragrafları uyarınca aldığı bilgileri diğer Sözleşen Taraflara ileticektir.

Madde 17

Sözleşen Taraflar, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce yapmakta oldukları yardımlar konusunda ikili anlaşmalarla geçici hükümler koyabilirler.

Madde 18

Bu Sözleşme hükümleri, ulusal mevzuatlarla ikili veya çok taraflı anlaşmaların, hak sahiplerinin daha lehinde olan hükümlerine hâlel getirmez.

Madde 19

I, II ve III sayılı Ekler, bu anlaşmanın bölünmez parçalarını teşkil ederler.

Madde 20

a) Sözleşen Tarafların yetkili makamları, bu Sözleşmenin yorumlanması ve uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıkları müzakere yoluyla çözümlenmeye gayret edeceklerdir.

b) Üç ay zarfında bu yolla bir çözüme varılamadığı takdirde, uyuşmazlık, teşekkül tarzı ve usul kuralları ilgili Sözleşen Taraflarca tespit olunacak bir hakem heyeti önüne getirilecektir. Yeni bir üç aylık süre zarfında bu konuda bir anlaşmaya varılamadığı takdirde, uyuşmazlık taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecek bir hakeme sunulacaktır. Bu durumda, Başkan uyuşmazlığa taraf olan Devletlerden birinin vatandaşı ise bu görev Başkan Yardımcısına veya uyuşmazlığa taraf olan Devletlerin vatandaşı bulunmayan en kıdemli hâkime verilir.

c) Hakem veya hakem heyeti bu Sözleşmenin ilkelerine ve ruhuna uygun şekilde karar verecektir. Karar nihai ve bağlayıcı olacaktır.

Madde 21

- a) Bu Sözleşme, Avrupa Konseyi üyelerinin izmasına açıktır. Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi olunacaktır.
- b) Bu Sözleşme, ikinci onay belgesinin tevdi edildiği ayı izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.
- c) Daha sonra onaylayanlar bakımından Sözleşme, onay belgesinin tevdi olunduğu ayı izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 22

- a) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Konsey üyesi olmayan Devletleri bu Sözleşmeye katılmaya davet edebilir.
- b) Bu yolla katılma, tevdi edildiği ayı izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecek bir katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi ile gerçekleşir.
- c) Bu madde uyarınca tevdi olunan her katılma belgesine, ilgili Devlet Hükümeti bu Sözleşmeyi imzalamış olsa idi I ve III sayılı Eklerde bulunacak olan bilgileri havi bir bildiri eklenecektir.
- d) Sözleşmenin uygulanması bakımından, bu maddenin (c) paragrafı uyarınca verilen bilgiler, ilgili Devlet Hükümeti Sözleşmeyi imzalamış olsa idi söz konusu bilgilerin yer almış bulunacağı Ek'in bir parçası adedilecektir.

Madde 23

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri,

- a) Bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihini ve onaylayan üyelerin adlarını,
- b) 22 nci madde uyarınca tevdi edilen katılma belgeleri ile beraberindeki bilgileri,
- c) 24 ncü madde uyarınca aldığı bildirimleri ve bunların hüküm ifade edecekleri tarihleri,
- Konsey üyelerine bildirecektir.

Madde 24

Bu Sözleşme, 21 nci maddenin (b) paragrafı uyarınca yürürlüğe giriş tarihinden itibaren iki yıllık bir süre için akdolanmıştır. Daha sonra Sözleşme gerek ilk iki yıllık sürenin gerek müteakip birer yıllık sürelerin bitiminden en az 6 ay önce Avrupa Konseyi Genel Sekreterine gönderecekleri bir ihbarla Sözleşmeyi feshetmeyen Taraflar için yıldan yıla yürürlükte kalacaktır. Fesih ihbarı, ilgili olduğu sürenin hitamında hüküm ifade edecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak tek bir nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli bulunmak üzere Fransızca ve İngilizce olarak, 11 Aralık 1953 tarihinde Paris'te düzenlenmiştir. Genel Sekreter imzalayan Devletlere bu Sözleşmenin onaylanmış birer örneğini iletacaktır.

EK I

SÖZLEŞMENİN BİRİNCİ MADDESİNE DE ATIF YAPILAN YARDIM MEVZUATI

Belçika :

16 Haziran 1920 ve 8 Haziran 1945 tarihli Kanunlarla değiştirilen 27 Kasım 1891 tarihli kanunlar ile 8 Haziran 1945 Kanunuyla değiştirilen 10 Mart 1925 tarihli Kamu Yardımları Kanunu.

Danimarka :

20 Mayıs 1933 tarihli Kamu Yardımları Kanunu ile ikinci kısım bölüm 130, fıkra 1 numara (1)'den (3)'e kadar; III ncü Kısım; IV ncü kısım, 247'den 249'a kadar olan bölümler hariç olmak üzere müteakip değişiklikleri.

Fransa :

a) Çocuklara yardım

— Çocuklara yardım hakkında 15 Nisan 1943 tarihli Kanun

— Anormal çocuklarla manevî tehlikede bulunan küçüklerin eğitimi ve bakımı için yapılan masrafların hususî müesseselere ödenmesine mütedair 5 Temmuz 1944 tarihli Kanun

b) Aileye yardım

— 29 Temmuz 1939 tarihli Kararname ile 8 Kasım 1951 tarihli Kararname

c) Reşitlere yardım

— İhtiyarlara, sakatlara ve tedavisi kabil olmayanlara yardım hakkında 14 Temmuz 1905 tarihli Kanun

— Körlere ve sakatlara yardım hakkında 2 Ağustos 1949 tarihli Kanun (Yardımla ilgili hükümler)

— 24 Mayıs 1951 tarihli Kanunun kira yükselmelerinin telâfisi için verilen ödenek hakkındaki 74 ncü maddesi

— Hayır müesseseleri hakkında 27 Kasım 1796 tarihli Kanun

— Askerî ödeneklere müteallik 31 Mart 1928 tarihli Kanunun 24 ncü maddesi

(d) Parasız tıbbi yardım

15 Temmuz 1893 tarihli Kanun

Veremle savaş hakkında 31 Ekim 1945 tarihli Yönetmelik

Akılcı malûllüğü bulunanlar hakkında 30 Haziran 1938 tarihli Kanun

Federal Almanya Cumhuriyeti :

— 13 Şubat 1924 tarihli yardım talimatnamesi

— Umumî yardım şartları usul ve şümülünün prensipleri hakkında 4 Aralık 1924'te vazedilen Alman Devleti prensipleri

— 18 Şubat 1927 tarihli zührevi hastalıklarla mücadele hakkında Kanun

— 8 Eylül 1942 tarihli veremlilere yardım hakkında Yönetmelik

— Kör ile sağır ve dilsiz çocukların eğitimi hakkında 7 Ağustos 1911 tarihli Prusya Kanunu.

Yunanistan :

Yunanistan mevzuatı umumî yardım hükümlerini ihtiyaç sahipleri için öngörmüştür. 11 Haziran 1945 tarihli Kraliyet Kararnamesi hükümleri gereğince «Sosyal Yardım Tedbirleri Bakanlığı» nun yetkili servislerince verilmiş «Muhtaçlık vesikası» sahipleri muhtaç telâkki olunurlar.

a) Çocuklara yardım

(i) Süt yardımı : Ticaret Bakanlığının 10 . 12 . 1951 tarihli ve 267.406/21961 sayılı sirküleri.

Süt yardımları iki yaşına kadar olan çocuklara bedava, ikiden altı yaşına kadar olan çocuklar için indirimlidir.

(ii) Baba himayesinden mahrum çocuklara nakdî yardım : Sosyal Yardım Tedbirleri Bakanlığının 1950 tarihli ve 100 000 sayılı sirküleri.

Ailenin ihtiyaç derecesine ve himaye görecekt fertlerin sayısına göre değişir.

(iii) Guddu Enfeksiyonundan (Adéropathie) muzdarip çocukların Prevantoryomlara parasız girebilmeleri : Sosyal Yardım Tedbirleri Bakanlığının 10 . 1 . 1952 tarihli ve 817/7338 tarihli sirküleri

(iv) «Millî» sıfatını taşıyan yetimhanelere parasız giriş: Sosyal yardım Tedbirleri Bakanlığının 1951 tarihli ve 85, 216 sayılı sirküleri.

Giriş yetiminin ihtiyaç derecesine ve umumî durumuna göre tayin edilen bir öncelik kaidesine göre olur.

(b) Reşitlere yardım.

(i) Sosyal Yardım Tedbirleri Bakanlığının 14 . 11 . 1947 tarihli ve 104.105 sayılı sirküleri

Tıbbî yardım muhtaçlara yapılır. Sıhhat bürolarınca eczai maddelerin bedava temin edilmesini ve hastanelerde bedava tıbbî tedaviyi ihtiva eder.

(ii) Nakil masrafları muafiyeti : Deniz Ticareti Bakanlığının 7 . 3 . 1950 tarihli ve 14931 sayılı sirküleri.

Yunan sahillerinde seyreden Yunan gemilerinde muhtaç kimselere bir miktar yer ayrılmıştır.

(iii) Serbest bırakılan mahkûmların yerlerine dönmeleri için nakil masrafları muafiyeti: Adalet, Maliye, Ulaştırma ve Deniz Ticareti Bakanlıklarının 7 . 5 . 1952 tarihli ve 59 sayılı sirküleri.

(iv) Adliye masrafları muafiyeti : Hukuk muhakemeleri Usulü Kanununun 220 - 224 ncü maddeleri

Bu muafiyet müteakibliyet esasına göre yabancılara da tanınır.

İtalya : İzlanda :

Sosyal yardım hakkında 5 Haziran 1947 tarihli 80 numaralı Kanun.

İrlanda :

— 1920 tarihli körlere yardım Kanunu

— 1939 tarihli umumî yardım Kanunu

— 1945 tarihli akıl tedavisi Kanunu

İtalya :

Yabancıların İtalya'da ikametlerini tedvir eden

(a) 18 Haziran 1931 tarihli 733 sayılı toplu amme intizamı kanunlarının müteakip maddeleri.

(b) Amme yardım ve hayır müesseseleri hakkında 17 Temmuz 1890 tarihli ve 6972 numaralı Kanunun 76 ve 77 ncü maddeleri ve 5 Şubat 1891 tarihli 99 numaralı İdarî Talimatnamenin maluller ve muhtaçlar için 112 ve 116 ncü maddeleri.

(c) 14 Şubat 1904 tarihli 36 numaralı Kanunun 6 ncü maddesi ve 16 Ağustos 1909 tarihli ve 615 sayılı Talimatnamenin akıl hastaları için 55, 56, 75, 76 ve 77 ncü maddeleri.

(d) Harp malullerine Yardım Bakanlığının yetkileri ve teşkilâtı hakkında 31 Haziran 1945 tarihli ve 425 numaralı Kanun Kararname.

Lüksemburg :

— Yardım evleri hakkında 28 Mayıs 1897 tarihli Kanun

— Körlere sağır ve dilsizlerin eğitimini mecburî kılan 7 Ağustos 1953 tarihli Kanun

Hollanda :

Umumî yardım teşkilatlanması hakkında 27 Nisan 1912 tarihli Kanun

Norveç :

Amme yardım hakkında 19 Mayıs 1900 tarihli Karar.

Saar :

— 13 Şubat 1924 tarihli yardım Nizamnamesi

— Devletin umumî yardım şartlarına, şekline, şumulüne mütedair 1 Ağustos 1933 tarihli anaprensipieri,

- Yardım emirnamesinin tatbikatına mütedair 30 Mayıs 1932 tarihli Prusya Emirnamesi
- Gençliğe Sosyal Yardım hakkında 9 Haziran 1922 tarihli Kanun

İsveç :

- 14 Haziran 1918 tarihli umumî yardım Kanunu
- 6 Haziran 1924 tarihli çocuklara bakım Kanunu nun 29 ncu paragrafı
- Aile meskenleri ve yakıt ödenekleri hakkında 30 Haziran 1948 tarihli Emirname

Türkiye :

- Umum Hıfzıssıhha Kanununun 72, 72-2, 99, 105, 117 ve 156 ncı maddeleri
- Sıtma ile mücadeleyle dair 487 numaralı Kanunun 4 ncu maddesi
- 305 sayılı Kanun
- 538 sayılı Kanun
- Hastaneler talimatnamesinin 4/3 ve 5 nci maddeleri
- Okul aile birlikleri talimatnamesi

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı :

(a) Büyük Britanya :

- 1948 tarihli Millî yardım Kanunu
- Millî Sıhhat servisi Kanunu, 1946'dan 1952'ye
- Millî Sıhhat Servisi Kanunu (İskoçya), 1947'den 1952'ye

(b) Kuzey İrlanda :

- 1948 ve 1951 tarihli Kuzey İrlanda için Millî Yardım kanunları
- 1948 tarihli içtimai yardım tedbirleri servisi Kanunu (Kuzey İrlanda)
- Sıhhi Servis kanunları (Kuzey İrlanda), 1948'den 1952'ye
- Umum Hıfzıssıhha Kanunu (Verem) Kuzey İrlanda), 1946

E K : II

Âkit Taraflarca öne sürülen ihtirazi kayıtlar

1. Federal Almanya Hükümeti aşağıdaki ihtirazi kaydı öne sürmüştür :

Ek (I) de anılan Alman mevzuatının bir kimseye iş kurma veya yeni bir mesleğe başlama imkânları vermek üzere veyahutta mesleki öğretim gayesiyle hususi para yardımı yapılmasını veya öğretime tabi tutulmasını öngörmesi halinde ve bu yardımlar işbu Sözleşme ile öngörülen yardımın tatbik alanını aştığı takdirde Federal Almanya Hükümeti bu hususi para yardımını diğer Âkit Taraf vatandaşlarına yapabilir, fakat bunu yapmaya mecbur tutulamaz.

2. Lüksemburg Hükümeti aşağıdaki ihtirazi kaydı öne sürmüştür :

18 nci madde hükümlerine hâle getirmeden, Lüksemburg Hükümeti anlaşmayı 7 nci maddedeki hükümler bakımından 10 senelik bir asgarî ikametgâh şartına bağlayarak tatbik etmek hakkını mahfuz tutar.

3. Birleşik Krallık Hükümeti aşağıdaki ihtirazi kaydı öne sürmüştür :

Majesteleri Hükümeti 7 nci madde hükümleri tatbikatı neticesinde iade edilmesi kabil fakat iadeleri için öngörülen kolaylıklardan istifade etmeyen (menşe memleketleri hududuna kadar parasız seyahat dahil) şahıslar hakkında birinci maddeden doğan mükellefiyetlerden kaçınma hakkını mahfuz tutar.

EK : III

SÖZLEŞMENİN 11 NCI MADDESİNDE ANILAN İKAMETE BEYYİNE TEŞKİL EDECEK BELGELERİN LİSTESİ

Belçika :

Yabancı hıviyet kartı veya yabancı kütüğü kaydının sureti veya nüfus kütüğünün kayıt sureti

Danimarka :

Yabancı kütüğünün veya nüfus kütüğünün kayıt sureti

Fransa :

Yabancı ikamet kartı

Yunanistan :**Federal Almanya Cumhuriyeti :**

Pasaport kaydı veya yabancılar kütüğü kayıt sureti

Umumiyetle pasaport yabancılık durumunu tespit eden vesikadır. Yerleşmek niyetinde gelen yabancılara geliş tarihlerinden bir ay sonra yabancılar servisince hıviyet kartı verilir. Diğer bütün haller için yabancılar bir ikamet müsaadesini hamil olurlar.

İzlanda :

Muhaceret bürosu kütükleri kayıtlarına uygun olarak hazırlanan belge ile sayım kütüklerine uygun olarak çıkarılan belge

İrlanda :

Adalet Bakanlığınca pasaportlar veya seyahat belgeleri üzerine verilecek şerh ile polis kütüklerine kayıt. İşbu şerhler polisçe tasdik edilecektir.

İtalya :

Usulüne uygun hazırlanmış bir veya birden fazla hüsnihal kâğıdı dahil başka belgelerle tamamlanmış medeni hal belgesi

Lüksemburg :

Yabancı hıviyet kartı

Hollanda :

Yabancılar kütüğü veya nüfus kütüğü kayıt sureti

Norveç :

Yabancılar kütüğü kayıt sureti

Saar :

İkametgâhın hukukî tespiti

Saar B kimlik kartı

Polise verilen beyannamenin sureti

İsveç :

Pasaport veya yabancılar millî bürosu kayıtları sureti

Türkiye :

Yabancılar için ikamet müsaadesi

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı :

Yabancılar merkez bürosu kayıtlarının sureti veya yabancıların pasaportu veya seyahat belgesi üzerindeki kayıt.

AVRUPA SOSYAL VE TIBBİ YARDIM SÖZLEŞMESİNE EK PROTOKOL

Bu Protokolü imzalayan Avrupa Konseyi'ne üye hükümetler,
 11 Aralık 1953 tarihinde Paris'te imzalanan Sosyal ve Tıbbi Yardım Avrupa Sözleşmesi (aşağıda «Yardım Sözleşmesi» diye adlandırılmıştır) hükümlerini gözönünde tutarak,
 28 Temmuz 1951 tarihinde Cenevre'de imzalanan Mültecilerin Hukuki Statüsüne dair Sözleşme (aşağıda «Cenevre Sözleşmesi» diye adlandırılmıştır) hükümlerini gözönünde tutarak,
 Yardım Sözleşmesinin hükümlerini, Cenevre Sözleşmesinde tanımlanan mültecilere de teşmil etmek arzusuyla,
 Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

Madde : 1

Sözleşen taraflardan herbiri, Cenevre Sözleşmesini imzaladığı veya onayladığı sırada anılan sözleşmenin 1 nci maddesinin B paragrafında belirtilen kavramlardan hangisini kabul ettiğini beyan etmemişse, imza, onay ya da katılma sırasında bu Protokol çerçevesindeki vee/beleri bakımından bu hususun tasrih edilmesi şartıyla, bu Protokol'da kullanılan «mülteci» terimi Cenevre Sözleşmesinin 1 nci maddesinde atfedilen manayı taşır.

Madde : 2

Yardım Sözleşmesinin 1 nci bölüm hükümleri, bu Sözleşmeye taraf olan Devletlerin vatandaşları için öngörülen şartlar dairesinde mültecilere de uygulanır.

Madde : 3

1. Yardım Sözleşmesinin 2 nci bölüm hükümleri mültecilere uygulanmayacaktır.
 2. Cenevre Sözleşmesinin 1 nci maddesinin C paragrafı uyarınca anılan Sözleşme hükümlerinden artık yararlanamayan kişiler için, Yardım Sözleşmesinin 7 nci maddesinin 1 (a) paragrafında belirtilen vatana iadeye ilişkin ikamet süresi, mültecinin bu hükümlerden yararlanmasının sona erdiği tarihten itibaren işlemeye başlar.

Madde : 4

Sözleşen taraflar arasında bu Protokolün 1, 2 ve 3 nci maddeleri Yardım Sözleşmesine ek maddeler olarak telakki edilerek anılan Sözleşmenin diğer hükümleri buna göre uygulanacaktır.

Madde : 5

1. Bu Protokol, Yardım Sözleşmesini imzalayan Avrupa Konseyi üyelerinin imzasına açıktır. Protokol onaylanacaktır.
 2. Yardım Sözleşmesine katılan her Devlet bu Protokol'a da katılabilir.
 3. Bu Protokol, ikinci onay belgesinin tevdi edildiği ayı izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.
 4. Daha sonra onaylayan veya katılan Devletler bakımından Protokol, onay veya katılma belgesini tevdi ettiği ayı izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.
 5. Bu Protokolün onay ve katılma belgeleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi olunacaktır. Genel Sekreter, onaylayan ve katılan Devletlerin adlarını, Avrupa Konseyi üyelerine ve Protokola katılmış bulunan diğer Devletlere bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak tek bir nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli bulunmak üzere Fransızca ve İngilizce olarak, 11 Aralık 1953 tarihinde Paris'te düzenlenmiştir. Genel Sekreter imzalayan Devletlere bu Sözleşmenin onaylanmış birer örneğini iletacaktır.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Millet Meclisi		Cilt	Cumhuriyet Senatosu	
	Birleşim	Sayfa		Birleşim	Sayfa
8	31	194	24	28	54
13	95	297	27	44	158
14	41	472,483,516:519		45	185:188
	42	525,562,594:597		46	204,206,218:219

I - Gerekçeli 198 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 41 nci Birleşimine, 557 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 45 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri, Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/256